

Legionellabekendtgørelsen og de første erfaringer

Johannes Utoft Christensen

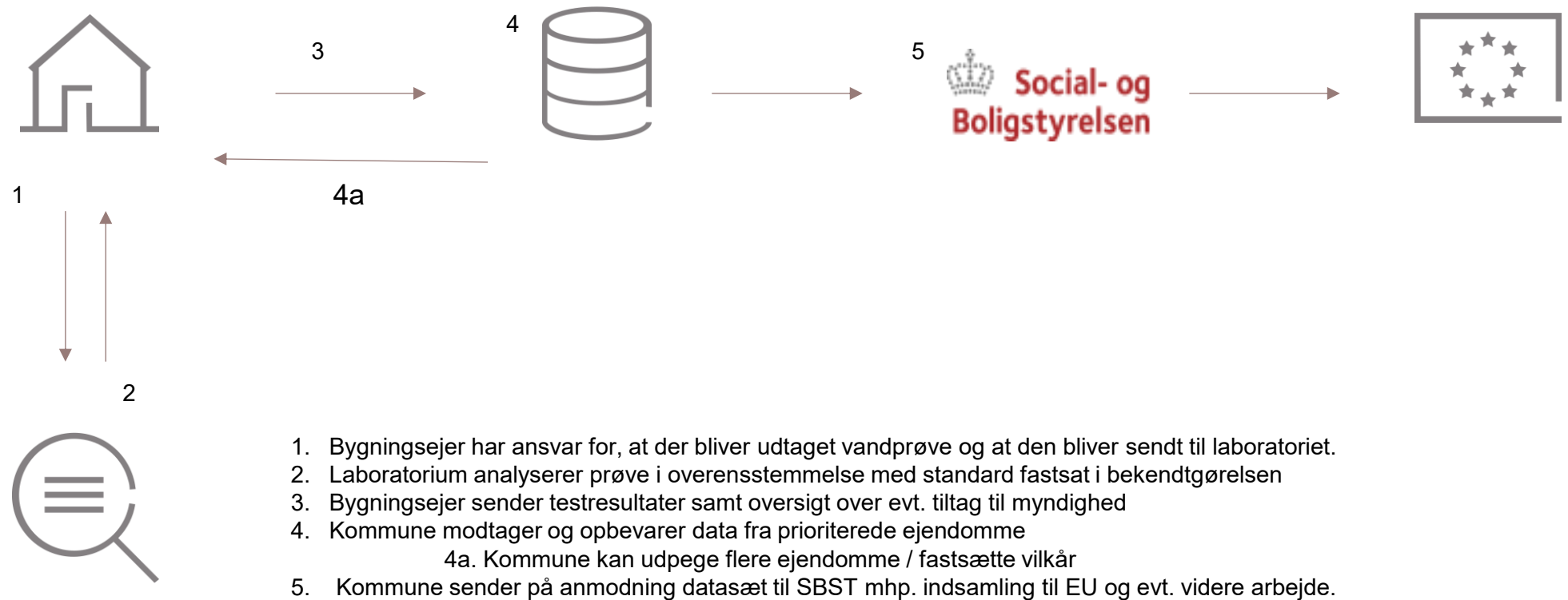
12-11-2025

Viden til gavn

Dagsorden

- Bekendtgørelse
- Henvendelser

Metoden bag Legionellabekendtgørelsen

Bekendtgørelsen

Ikke ordret

Viden til gavn

Legionellabekendtgørelsen

- Formål
- Prioriterede ejendomme
- Udpegning af ejendomme til kontrol
- Kontrollens gennemførelse
- Vilkår for kontrol
- Undersøgelse og foranstaltninger
- Indberetning
- Straf

Legionellabekendtgørelsen

- **Formål**

- At prioriterede ejendomme håndterer forekomst af Legionella,
- at fremskaffe viden om forekomst og håndtering af Legionella i bygninger
- at medvirke til at forebygge smitte med Legionella

Legionellabekendtgørelsen

- **Prioriterede ejendomme**
 - Sygehuse og plejehjem
 - Bygningsejer sikrer at der gennemføres kontrol
 - Kontrolfrekvens: én kontrol for hver 3-årige periode
 - Antal af vandprøver pr. kontrol: antal sengepladser delt med 15 rundet op

Legionellabekendtgørelsen

- **Udpegning af ejendomme til kontrol**
 - Kommunalbestyrelsen kan for en periode udpege
 - Kommunalbestyrelsen kan bl.a. lægge vægt på:
 - Oplysning om forekomst
 - Risiko for smitte
 - Potentielle konsekvenser

Legionellabekendtgørelsen

- **Kontrollens gennemførelse**

- Bygningsejer skal sørge for:
 - At der udtages vandprøve af det varme vand (flush-prøve)
 - At vandprøve analyseres for Legionella (EN 11731:2017)

Legionellabekendtgørelsen

- **Kontrollens gennemførelse**
 - Vandprøve udtages på passende sted ud fra vurdering af:
 - vandsystemet, udstyr og komponenter
 - temperaturen i systemet, herunder risikoen for opvarmning af det kolde vand og afkøling af det varme vand
 - steder, hvor varmtvandsproduktionen periodevis har intet eller lavt forbrug
 - andre faktorer, som kan fremme vækst af Legionella.

Legionellabekendtgørelsen

- **Kontrollens gennemførelse**
 - Prøvetagning skal foretages ud fra følgende formål:
 - At forhindre forurening af prøven i forbindelse med udtagelse.
 - At forhindre væsentlige ændringer i prøvens indhold af Legionella forud for analyse, eksempelvis som følge af biocider eller temperaturudsving i vandet, langvarig høj temperatur i tiden mellem prøvetagning og analyse, eller tidsrummet mellem prøvens udtagelse og analyse i øvrigt.

Legionellabekendtgørelsen

- **Kontrollens gennemførelse**
 - Laboratorier, som analyserer vandprøver, skal følge en praksis i kvalitetsledelsessystemer, som er i overensstemmelse med
 - DS/EN ISO/IEC 17025:2017
 - eller anden internationalt accepteret standard, som f.eks. DS/EN ISO 15189:2022.

Legionellabekendtgørelsen

- **Vilkår for kontrol**

- Kommunalbestyrelsen kan for en periode fastsætte vilkår for:
 - prøveudtagningsmetode
 - antallet af prøvetagninger
 - tidspunktet for prøvetagning
 - hvilke bestemte installationer, som skal være genstand for kontrol
- Kommunalbestyrelsens vilkår kan ikke begrænse de krav, som gælder for prioriterede ejendomme, og kan ikke fastsætte anden analysemetode end EN 11731.

Legionellabekendtgørelsen

- **Undersøgelse og foranstaltninger**

- Såfremt analysen udviser en forekomst af Legionella på eller over 1.000 Cfu/liter, skal bygningsejer senest inden for en uge sørge for, at der foretages undersøgelse med henblik på at påvise årsagen til omfanget af forekomsten.
- Bygningsejer vejleder i fornødent omfang personer, der opholder sig i bygningen, om forekomsten og foranstaltninger til at undgå smitte, med særligt hensyn til befolkningsgrupper med øgede sundhedsrisici relateret til Legionella.
- Bygningsejer skal endvidere senest inden for en uge efter årsagsbestemmelsen sørge for at træffe foranstaltninger, der kan nedbringe risikoen for, at Legionella fremover forekommer i et omfang på over 1.000 Cfu/liter.

Legionellabekendtgørelsen

- **Indberetning**

- Indsendes til kommunalbestyrelsen (prioriterede ejendomme senest 2 måneder efter foranstaltninger er truffet, hvis ikke kommunen har fastsat anden frist)
- Kommunalbestyrelsen indsender på anmodning til SBST.
- SBST vurderer om der er behov for justere forhold i regulering og vejledning, med særligt hensyn til befolkningsgrupper med øgede sundhedsrisici relateret til Legionella.
- Data til EU

Legionellabekendtgørelsen

- Indberetning

	Identifikation				Vandprøve			Analyse		
Kolonne nummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Oplysning	Bygningsejer identifikation	Indberettet aktivitet	Aktivitet Navn	Indberetter identifikation	Vandprøve udtaget	Lokalitet	Prøvetype	Laboratorium	Analyse identifikation	Analyse resultat
Oplysning type	CVR-nummer	P-nummer	Navn	E-mail adresse	Dato	Beskriv	Varmt eller koldt vand, straks- eller flush-prøve	CVR-nummer	Laboratoriums påtegning	cfu/l
Vejledning	CVR-nummeret på den virksomhed, hvor vandprøven er taget	P-nummeret i henhold til CVR-registeret på den adresse ("aktivitet") hvor vandprøven er taget	Stedets/ tilbuddets/ sygehusets navn	Emailadresse på samme	Den dag hvor vandprøven er taget	Hvorhenne i bygningens vandsystem prøven er taget	Beskriv om prøven er taget af det varme eller kolde, og om prøven er taget straks eller efter gennemløb	Laboratoriets CVR-nummer	Egen tekst fra laboratoriet til identifikation af prøven, så der senere kan sammenlignes ved behov	Et antal cfu pr liter af prøven
Format	(numerisk)	(numerisk)	(tekst)	(tekst)	(dato)	(tekst)	(tekst)	(numerisk)	(tekst)	(numerisk)
Data for vandprøve										

Foranstaltninger (en eller flere kan vælges)										Frivillig
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
Foranstaltninger truffet: Filtre	Foranstaltninger truffet: Aflukning	Foranstaltninger truffet: Desinfektion termisk	Foranstaltninger truffet: Desinfektion biocid	Foranstaltninger truffet: Udskiftning	Foranstaltninger truffet: Temperatur	Foranstaltninger truffet: Ændrede eller nye drifts-foranstaltninger, herunder risikovurdering	Foranstaltninger truffet: Andet	Foranstaltninger truffet: Ingen / under 1.000 cfu/l	Indberettets reference	
Sæt X	Sæt X	Sæt X	Sæt X	Sæt X	Sæt X	Sæt X	Beskriv	Sæt X	Frivilligt felt	
Der kan sættes X flere steder									Til egne noter, som kan være nyttige at gemme til andre sammenhænge	
(tekst)	(tekst)	(tekst)	(tekst)	(tekst)	(tekst)	(tekst)	(tekst)	(tekst)	(tekst)	

Legionellabekendtgørelsen

- **Straf**
 - Overtrædelse af bestemmelse om
 - pligt til at foretage kontrol,
 - pligt til at foretage undersøgelse og træffe foranstaltninger,
 - pligt til indberetningstraffes med bøde.
 - Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel, jf. § 30. stk. 5, i byggeloven.

Status

Viden til gavn

Status

Henvendelser

- Kommuner
- Rådgiver
- Bygningsejere
- Drift

Generelt meget praksisorienteret

Hvem skal aflevere?

- Der er bygget en ny bygning der ikke er på listen?
 - De prioriterede ejendomme fastlægges en gang hver tredje år. Det står imidlertid bygningsejer frit for at tage vandprøver i mellemtiden som en del af en sund drift af bygningens vandinstallationer.
- Bygningen er på listen, men er ikke (længere) sygehus eller plejehjem?
 - Hvis bygningen ikke er en prioriteret ejendom ifølge bekendtgørelsen, så er det uden betydning, at den står på listen. Listen er vejledende.

[illegible]

Hvordan skal der prøvetages?

Er kravet at der skal tages prøver fra brusehoveder/slanger?

- Bekendtgørelsen angiver at der skal tages flushprøver for at finde installationens tilstand. Det kan dog selvfølgelig være en god ide også at have særlig fokus på brusehoved og slanger. Kommunen kan fastsætte yderligere krav.

Hvor ofte skal der afleveres?

- Skal der gå præcist 3 år mellem hver prøve, eller kan der reelt gå op til 6 år mellem prøverne?
 - Prøverne skal tages mindst en gang i hver 3-årig periode, det betyder, som du skriver, at der principielt kan gå op til 6 år mellem prøverne

[illegible]

Hvad med kommunen?

- Hvilke forpligtelser/muligheder har kommunen, hvis vandanalysen viser, at der er Legionella i vandet?
 - Kommunen skal derfor fsva. Legionellabekendtgørelsen kun reagere ved konstateret ulovlighed, og overskridelse af grænseværdien er som sagt ikke ulovlig. Men hvis bygningsejer indsender jer et skema hvor I kan se, at der er en overskridelse og at bygningsejer ikke har gjort noget ved det, så er det en konstateret ulovlighed, og det forventes af kommunen at den reagerer ved at rette henvendelse og give påmindelse om pligten. I sidste ende kan politianmeldelse være berettiget.
 - Hvis der i den ene eller anden sammenhæng konstateres installationsmæssige fejl, som bygningsejer ikke gør noget ved, så kan det også være at kommunen må agere som bygningsmyndighed i det forhold, men så er det en følge af bygningsreglementet, ikke af Legionellabekendtgørelsen.

FAQ på legionellaguiden.dk

Med oplysninger om blandt andet:

- Henvisninger til SSI vejledninger om prøvetagning
- Hvem har ansvaret for hvad og hvornår?

Er der spørgsmål som I synes at I mangler besvaret på FAQ'en? Skriv gerne på:

byggeri@sbst.dk

Og marker emnefeltet med "FAQ om Legionellabekendtgørelsen"

(Svaret skal dog gerne have almen interesse)

Tak for ordet